

Israël/Palestina - Het lege land

Geert Benedictus

*Israël / Palestina -
Het lege land*

Titel Israël / Palestina - Het lege land
Auteur Geert Benedictus, info@geertbenedictus.nl
Omslagbeeld Skyline Tel Aviv: iStock - liorpt
Verloting van kavels in 1909 in de duinen buiten
Jaffa, voor wat later Tel Aviv zal worden:
World History Archive via Alamy Stockphoto
Illustraties CIDI, tenzij anders aangegeven
Tekstredactie Marianne van Bommel
Boekverzorging Arjen Bakker | De Pinne
ISBN 0075678164125

© 2024

Geert Benedictus, alle rechten voorbehouden

Inhoud

<i>Voorwoord</i>		
<i>Hoofdstuk 1 / proloog</i>	De geboorte van Israël	9
<i>Hoofdstuk 2</i>	Israëls 'experiment' met staatsvormen	17
<i>Hoofdstuk 3</i>	Israël rond de jaartelling	23
<i>Hoofdstuk 4</i>	Het ontstaan van Palestina	27
<i>Hoofdstuk 5</i>	Palestina - Fertutearze	31
<i>Hoofdstuk 6</i>	Palestina komt langzaam tot bloei	41
<i>Hoofdstuk 7</i>	Palestina toevluchtsoord voor emigranten	49
<i>Hoofdstuk 8</i>	Mandaatgebied Palestina	59
<i>Hoofdstuk 9</i>	Weeën voorafgaand aan geboorte van de Staat Israël	69
<i>Hoofdstuk 10</i>	Palestina wordt weer Israël	77
<i>Hoofdstuk 11</i>	Tot slot	89
<i>Bijlagen:</i>		
	Column <i>De boer uit Koudum</i>	96
	Column <i>Friezen en Joden</i>	99
	Column <i>Ze spraken de verkeerde taal</i>	101
	Tekst <i>Mandaat Palestina</i>	103
	Tekst <i>Onafhankelijkheidsverklaring</i>	115
	Geraadpleegde bronnen	119

Voorwoord

Met mijn broeder en vriend ds. Marius Koppe, emeritus predikant in de Protestantse Kerk in Nederland, verzorg ik lezingen over Israël. Verschillende bezoekers van die avonden hebben me gevraagd een naslagwerk te ontwikkelen bij die lezingen. Met dit boek hoop ik in die behoefte te voorzien.

Geschreven tekst gaat vaak dieper op de materie in dan gesproken tekst. Dat is ook in dit boek het geval. Het is geen academische of wetenschappelijk publicatie, wel is het gebaseerd op een gedegen feitenonderzoek. Ik heb ook bronnen geraadpleegd van auteurs die de tekst van dit boek niet direct zullen onderschrijven. De studie en het bronnenonderzoek dat vooraf ging aan het schrijven hebben mijzelf ook tot enkele verrassende inzichten gebracht, met name over het 'zionisme' en de decennia voor de vestiging van de Staat Israël.

Bij het schrijven heb ik geprobeerd zo weinig mogelijk theologische duiding te geven. Daarom is dit boek heel geschikt om te lezen naast publicaties over Israël die juist wel ingaan op theologische aspecten. De eerste twee hoofdstukken bevatten vanwege het onderwerp een aantal Bijbelteksten. Verder in het boek worden Bijbelteksten sporadischer.

Israël wordt Palestina. Palestina blijft bijna tweeduizend jaar een 'leeg land'. Tegen de tijd dat Palestina weer Israël wordt, begint het land te bruisen, maar ontstaan ook de problemen. Door dit boek te lezen, kunt u de problemen die ontstonden rond het stichten van de Staat Israël beter begrijpen. Ik durf wel te stellen dat dit boek u inzichten geeft waarmee u nog jaren vooruit kunt.

Het is opmerkelijk hoe de hand van God gezien kan worden in ogenschijnlijk puur seculiere gebeurtenissen en beslissingen. Evengoed zie je de weerstand van de vijanden van God, een

weerstand uit diverse hoeken om te voorkomen dat er een Joods thuisland ontstaat.

Als bijlage zijn enkele columns opgenomen. De teksten hiervan vallen buiten het bereik van de titel van het boek, maar zijn wel interessant, evenals de Nederlandse tekst van de onafhankelijkheidsverklaring van de Staat Israël en de bepalingen uit de mandaatovereenkomst Palestina.

Lezers met een hart voor Israël zullen herkenning ervaren in dit boek, maar ook worden verrast. Lezers die een meer kritische houding jegens volk of land Israël hebben krijgen hopelijk nieuwe inzichten. Wie weet worden ze geraakt door het zien van de hand van God in wat er in en rond Israël gebeurt. Het boek besluit met negen korte stellingen. De tiende ‘stelling’ is een persoonlijke vraag.

De gebruikte Bijbelcitaten komen uit de *Herziene Statenvertaling* (HSV), terwijl ik zelf voor dagelijks gebruik gewend ben de *Nieuwe Bijbelvertaling* (NBV) uit 2004 te lezen. Daar waar een andere vertaling dan de HSV een duidelijkere tekst (of: beeld) geeft, is die cursief toegevoegd.

Mijn dank gaat uit naar ds. Herman de Vries (PKN) voor het meelesen en -denken tijdens het schrijfproces, naar Marianne van Bommel voor de taalkundige correcties en adviezen en naar Arjen Bakker voor de boekverzorging. Dank aan het CIDI voor de toestemming een aantal illustraties te mogen gebruiken. Dank aan de meebidders.

Bovenal ben ik dankbaar aan God, voor het leven in de Genade van het reddende offer van onze Verlosser Jezus Christus. En ook dankbaar voor de omstandigheden waardoor dit boek gerealiseerd kon worden.

Geert Benedictus, najaar 2024

HOOFDSTUK 1 (PROLOOG)

De geboorte van Israël

In alle tijden kun je stellen dat mensen (en volken daaruit voorkomend) worden geboren vanuit een vruchtbaar samenzijn van een man en een vrouw. Ook als dit nieuwe leven opgroeit in een ander gezinsverband dan het traditionele ‘man/vrouw’-verband. Zelfs vandaag de dag, waar medisch kan worden ingegrepen, is de basis van nieuw leven het samensmelten van een vrouwelijke eicel en mannelijke zaadcel.

We kennen vanuit de Bijbel een aantal uitzonderingen op deze biologische regel. De eerste mens Adam, is niet ontstaan vanuit een vruchtbare relatie tussen een man en een vrouw. Adam is door God geschapen. Eva is geschapen vanuit Adam. Vanaf dat moment komt nieuw leven voort uit de vruchtbaarheid tussen man en vrouw, dit in het verlengde van het werk van de Schepper.

Genesis 1:26-27 HSV

En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen! En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.

Genesis 2:7 HSV

Toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen.

Genesis 2:21-22 HSV

Toen liet de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, zodat hij in slaap viel; en Hij nam een van zijn ribben en sloot de plaats ervan toe met vlees. En de HEERE God bouwde de rib die Hij uit Adam genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar bij Adam.

Vruchtbaarheid of vooral het ontbreken van deze vruchtbaarheid levert vaak moeilijke en soms bijzondere momenten op. Zoals de gelofte van Hanna en de geboorte daarop van Samuël of toen een engel aan Zacharias verscheen met de mededeling dat zijn (onvruchtbare) vrouw Elisabeth een kind zal baren. Bij deze voorbeelden gaat het om de onvruchtbaarheid vanuit één geslacht.

Het bijzondere aan het ontstaan van het Joodse Volk is dat dit volk is ontsproten uit onvruchtbaarheid. Onvruchtbaarheid vanuit beide geslachten. Een niet vruchtbare vrouw en volgens de Hebreënbrief een man die door ouderdom geen zaad meer voortbracht.

Hebreëën 11:11-12 HSV

Door het geloof heeft ook Sara zelf kracht ontvangen om zwanger te worden en een kind te baren, ondanks haar hoge ouderdom, omdat zij Hem getrouw heeft geacht Die het beloofd had. Daarom zijn er zelfs uit één man en dat uit iemand wiens kracht al gestorven was, zoveel geboren als de sterren van de hemel in menigte en als het zand op het strand van de zee, dat niet te tellen is.

Hoe is het allemaal begonnen? God deed een belofte. Een dubbele belofte: een belofte uit te zullen groeien tot een groot volk en de belofte tot verkrijging van land.

Het begon allemaal al bij de vader van Abram. Terach verliet samen met zijn gezin Ur der Chaldeeën (in het huidige Irak) en vertrok naar Kanaän. Toen ze halverwege de reis in Haran (in het

noorden van het huidige Syrië) waren aangekomen bleven ze daar wonen en Terach is dus nooit in Kanaän aangekomen. Na een tijd riep de Here Abram en deed hem een belofte. Abram vertrok, terwijl zijn vader Terach in Haran bleef wonen en daar is overleden.

Genesis 12: 1-7 HSV

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn.

Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. Toen ging Abram op weg, zoals de HEERE tot hem gesproken had, en Lot ging met hem mee.

Abram was vijfenzeventig jaar oud, toen hij uit Haran vertrok. Abram nu nam Sarai, zijn vrouw, en Lot, de zoon van zijn broer, en al hun bezittingen die ze verworven hadden, en de mensen die zij in Haran verkregen hadden; en zij gingen weg om naar het land Kanaän te gaan; en zij kwamen in het land Kanaän. En Abram trok door dat land heen tot aan de heilige plaats bij Sichem, tot de eik van More. De Kanaänieten woonden toen in dat land. Toen verscheen de HEERE aan Abram en zei: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven. Toen bouwde hij daar een altaar voor de HEERE, Die hem verschenen was.

Als Abram dan in Kanaän aankomt, trekt hij het door het land. De route die Abram heeft gevolgd noemen we tot op de dag van vandaag de aartsvadersroute. In Nederland kunnen we gemakkelijk een handelsroute wijzigen door het aanleggen van een nieuwe weg of het graven van een nieuw kanaal. In het bergland van Israël wordt de route bepaald door de natuurlijke omstandigheden. Zo kunnen we redelijk goed stellen dat de route van toen nagenoeg gelijk is aan de huidige 'Route 60', de aartsvadersroute.

Bij Sichem (het huidige Nablus) verscheen God tot Abram en bevestigde opnieuw *'Ik zal dit land aan jouw nakomelingen geven'*. Vervolgens lezen we in Genesis allerlei gebeurtenissen, maar niet over de geboorte van een nakomeling. Op een gegeven moment wordt Abram zo moedeloos dat hij God antwoordt: *'Here, mijn God, wat voor zin heeft het mij te belonen? Ik zal kinderloos sterven en alles wat ik bezit zal het eigendom worden van Eliëzer uit Damascus'*.

Abram noemt in zijn noodkreet aan God de naam 'Eliëzer'. Deze Eliëzer was de bedrijfsleider van Abram en afkomstig uit Syrië. Als Abram kinderloos zou blijven, dan zou zijn bedrijfsleider zijn bezit erven. Zo ging dat in die tijd. In antwoord op het klagen van Abram bevestigde God opnieuw het verbond met Abram dat hij zal uitgroeien tot een groot volk. Maar ondanks deze herbevestigde belofte blijft Sarai kinderloos. Blijkbaar hebben Sarai en Abram gedacht God een handje te moeten helpen om de belofte waar te maken. Sarai stelt aan haar man Abram voor dat hij gemeenschap heeft met haar slavin Hagar. De kinderen van de slavin gelden als eigen kinderen. Dit fenomeen kom je in meer culturen tegen, ook hier in Nederland. Bijvoorbeeld bij adellijke geslachten of rijke families waar onvruchtbaarheid speelt. Het kind dat wordt verwekt bij de huishoudster wordt als eigen kind aangenomen, zodat de stamboom van de familie gecontinueerd wordt.

Abram had op verzoek van zijn vrouw gemeenschap met de slavin Hagar. Bij de geboorte van Ismaël, de zoon van Hagar, was Abram zesentachtig jaar oud. Menselijkerwijs gesproken zou je begrijpen dat Abram erin zou berusten dat God de belofte zal vervullen via de zoon die is verwekt bij Hagar. Vertrouwen in een 'eigen kind' met zijn vrouw Sarai zal meer en meer verdwenen zijn. Het bleef vervolgens dertien jaar stil en ieder leek te berusten in de situatie dat de stamboom wordt voortgezet via Ismaël. In dat dertiende jaar verscheen God opnieuw aan Abram. Hij was toen negenennegentig jaar oud. God deed opnieuw de belofte dat er nakomelingen zouden volgen en God gaf bij deze